

بسمه تعالی

۱۰ سوال مهارتی - بخش پنجم

۱- درباره اینکه حلقه‌های مرتبط به کودکان، باید طبق چه برنامه‌ای آنها را پیش ببریم و نرم افزار ارسال شده برای حلقه‌های صالحین، در مورد کودکان مطلبی ندارد.

در حلقه کودکان یکی از مهمترین روش‌ها نیازسنجی است که باید طبق نیاز آن‌ها مطالب ارائه شود و روش دیگر بحث جذاب سازی مطالب است که در حلقه‌های کودکان مطالب باید به صورت جذاب مطرح شود و در جذاب سازی به مباحثی همچون اردو، بیان داستان، بازی‌های جهت‌دار و برنامه‌های تفریحی که سبب علاقمند کردن به مسجد و نماز می‌باشد باید توجه کرد. در این زمینه منابعی موجود است که پیشنهاد می‌شود از آن‌ها استفاده کنید مثل: ره توشه‌های دفتر تبلیغات بخش کودکان و سایت تبیان بخش کودکان

۲- شجره طیبه صالحین را تعریف کنید

شجره طیبه صالحین یک نظام تربیتی، معرفتی، بصیرتی و مهارتی در سطوح مختلف بسیجیان است که با استفاده از ظرفیت‌های علمی و معنوی نظام جمهوری اسلامی ایران، موجبات ارتقای آحاد بسیجیان در ابعاد مختلف را فراهم می‌نماید. شجره طیبه متشکل از ارکان و اعضای مختلف است که هر یک از آنها دارای وظایف خاصی بوده و به صورت نظام مند با یکدیگر در ارتباط هستند. این ارتباط نظام مند و منسجم سطوح و ارکان، ساختاری است که امر تربیت را برای بسیجیان ممکن می‌سازد و در یک جمله هدف نهایی تربیت انسانهای صالح می‌باشد

۳- یکی از سرگروه‌هایم می‌گوید یک نفر به گوشی اش زنگ زده و گفته از سربازان گمنام امام زمانم و با او رابطه تلفنی و پیامکی برقرار کرده، من بطور کامل نادرست بودن این رابطه را برایش توضیح دادم پیامدها، در گویی این فرد و... وقتی از او خواستم شماره ایرانسلش را عوض کند قبول نکرد چطور میتوانم مطمئن شوم رابطه اش قطع شده؟ او را بر کنار کنم یا نه؟ سرگروه حلقه ابتدایی است

سرگروه ویژگی‌هایی دارد از جمله اینکه باید مومن و متخلق به اخلاق باشد و نقش الگویی داشته باشد و اگر کسی ارتباط با دیگران را به این راحتی قبول میکند و با پیامکی با دیگران ارتباط برقرار می‌کند، مشخص می‌شود که صلاحیت الگویی را برای

اداره حلقه ندارد، لذا ایشان صلاحیت ندارد که فعالیت خود را به عنوان سرگروه ادامه دهد و اگر این ارتباط برای شما محرز شده و قطعاً می دانید که ایشان ارتباط دارد یک نفر را کنار ایشان بگذارید که به مرور زمان مدیریت حلقه را به این نفر دوم واگذار کند

۴- وظایف یک فرمانده در خصوص حلقه صالحین چیست؟ برنامه های حلقه های صالحین چیست؟

۱- فرمانده یک سری وظایف سازمانی در قبال شجره ی طیبه صالحین دارد. که آنها از طریق دستور العمل های ابلاغی در حوزه های مقاومت موجود است. اما از حیث اینکه هدف شجره طیبه صالحین تربیت نیروهای متعهد و متخصص برای نظام جمهوری اسلامی و تربیت انسان مومن، بصیر، مجاهد، فعال و انقلابی از اهداف شجره ی طیبه ی صالحین است. و در واقع شجره ی طیبه صالحین به منزله ی هموار کردن مسیر ظهور امام زمان(عج) کادرسازی دوباره برای انقلاب است. لذا در این طرح با چنین اهدافی برما لازم است تا جایی که می توانیم زمینه های اجرای این طرح را فراهم کنیم. و در اجرای آن از تمام توان خود برای تحقق این امر استفاده کنیم.

۲- شجره طیبه صالحین یک برنامه عمیق دینی، فرهنگی و اجتماعی برای تربیت اخلاقی و کمال معنوی انسان ها است که دارای تشکیلات، تجهیزات، پشتیبانی و مربیان و سرگروه های مستعد می باشد و طرحی است کلان و کشوری که در تمام مناطق دارای پایگاه بسیج قابل پیاده شدن است و پیشینه موفق و تأثیرگذاری داشته است. مهم ترین رکن آن حلقه متریبان است که تعداد محدودی (زیر ۲۰ نفر) از یک رده سنی مشخص زیر نظر یک سرگروه یا مربی، سیر تربیتی معینی را طی می کنند

۵- سرگروهی که دوره آموزشی ندیده است را می توانیم برای اداره حلقه بگذاریم؟ بعضی از سرگروه های

خانم بعد از ازدواج بعلت اینکه شوهرانشان اجازه نمیدهند، نمی آیند چه راهکاری ارائه میدهید؟

سرگروه های شجره طیبه صالحین دو ویژگی باید داشته باشند

الف) باید پشتوانه علمی داشته باشند

ب) از لحاظ مهارتی تجربه داشته باشند.

سرگروه هایی که از لحاظ تجربه قوی هستند را می توان به صورت موقت از آنها استفاده کرد تا نوبت حضورشان در دوره فراهم شود و در این زمان مربی از لحاظ علمی او را تقویت کند در غیر این صورت بهتر است از افرادی که در دوره شرکت کرده اند استفاده شود.

اگر مانعی جدی برای سرگروهی پیش بیاید که ادامه کار او را مختل کند، میتواند با گذاردن یک نفر باتجربه و مناسب که در نزد متریبان محبوبیت داشته باشد و یا می تواند در زمان کوتاه ارتباط موثری با متریبان ایجاد کند گروه را به آن فرد منتقل کند. موفق و پیروز باشید.

۶- با افراد مغرور در حلقه چه رفتاری باید داشته باشیم؟

برای حل این معضل باید این راهکارها را انجام داد:

الف) توجه دادن به ضعف های انسان، توجه دادن به گذشته خود که مثلاً از مرتبه پایین تری از لحاظ علمی و ... بوده است، از وی بخواهیم که اعمال متواضعانه انجام دهد، تفکر در مورد عظمت خداوند، توجه دادن وی به عیوب خود، تذکر بموقع سرگروه به وی (ب) باید به صورتی غیرمستقیم این نکته را به وی گوشزد کرد که غرور، انسان را از اهداف عالی باز می دارد.

علت آن روشن است؛ چون انسان مغرور به خودش اجازه مشورت و استفاده از نظرات و دیدگاه های دوستان، سرگروه و بزرگ ترها را نمی دهد و همین امر کافی است که او را از بسیاری از ارزش ها عقب بیندازد . انسان مغرور پیوسته نظر خود را بر دیگران ترجیح داده و استبداد رای پیدا می کند و در نتیجه از واقع بینی و حقیقت یابی به دور خواهد ماند.

حضرت امام باقر(ع) فرموده اند: «دو ملک در آسمان هستند که موکل بندگانند، هر که تواضع کند او را بلند مرتبه کنند و هر که تکبر نماید او را پست مرتبه سازند» (کافی، ج ۲، ص ۱۲۲) برای اینکه انسان دچار عجب و غرور نشود توجه به این نکته کلیدی در کنار سایر راهکارها ضروری است؛ اگر توجه به خدا داشته باشد و بداند همچنان که وجود انسان از اوست، امکانات را هم او به انسان عطا کرده است و می تواند با اندک اشاره ای این نعمت را از او بگیرد.

۷- لطفاً تعداد حلقه ی صالحین در ماه و هفته و مدت زمان آن را بیان کنید؟

برنامه های دوران جذب گروه ها شامل

الف) هفته ای دو مرتبه برگزاری حلقه

ب) هفته ای یک برنامه ورزشی و تفریحی

ج) هفته ای یک جلسه برنامه های کمک درسی باشد

در طول این مدت حضور اعضا در پایگاه مسجد، جلسات آن قبل یا بعد از نماز مغرب و عشا برگزاری می گردد

تثبیت:

در پایان مرحله جذب هنگامی که نیروها تقریباً هر شب بعد از نماز در مسجد حضور می یابند برنامه قرائت قرآن به طور گروهی به مدت ۵ الی ۲۳ دقیقه برگزار می شود و حتی می توان در مرحله بعدی هر شب چند دقیقه برای رفع اشکال و تقویت روانخوانی صرف کرد.

پس از قرائت قرآن به مدت ۱۰ الی ۲۰ دقیقه مسئول گروه جهت تشویق و ترغیب اعضا می تواند جلسه قرآن را با مطرح نمودن سوالات و معماهای قرآنی به همراه اعطای جوایز شیرین تر نماید.

پس از اینکه دوهفته از برنامه جلسه قرآن گذشت، صحبت‌های مسئول گروه بعد از جلسه قرآن باید سمت و سوی تربیتی، اخلاقی و آموزشی بگیرد. در این صحبت ها مسئول گروه می تواند در موضوعاتی از قبیل احکام، اخلاق، آموزش قرآن، مطالعات درسی و غیر درسی، داستان، خاطراتی از هشت سال دفاع مقدس و پاسخ به پرسش های اعضا و همچنین مسائل مبتلابه آنها و آنچه که اعضا نیاز دارند در مرحله تثبیت بدانند و به آنها عمل کنند صحبت نماید.

ضروری است که سرگروه برای بالا بردن روحیه نشاط و تنوع در برنامه های مرحله تثبیت اقدام به برگزاری برنامه ای ورزشی (فوتبال، استخر، تیراندازی، اسب سواری، قایقرانی، کوهنوردی) و برنامه های تفریحی (دیدار از باغ وحش، پارک، موزه) نماید. در مرحله تثبیت، شرکت متریبان در بزرگداشت مراسمی مانند دهه فجر، اعیاد، ولادت و شهادت ائمه و هیات عزاداری بعنوان برنامه های پایگاه مسجد ضروری می باشد

موفق و پیروز باشید.

۸- من با بچه های سوم راهنمایی حدود یکسال است که کلاس دارم و در این مدت متأسفانه پیشرفتی در حجاب این عزیزان مشاهده نکرده ام و تنها یک نفر چادری در آنها هست. البته هرگاه من خاطره ای از شهدا و یا مطلبی از امام زمان (عج) مطرح می کنم اشتیاق بچه ها را مشاهده میکنم و حتی زمانی که از خودشان می خواهم موضوع بحث را مشخص کنند مسئله حجاب و یا مسئله اخلاقی (حسادت) را میخواهند تا برایشان توضیح دهم. حال سوال من اینست که من مطالب زیادی در دست ندارم و نمی دانم آنها را چگونه مطرح کنم. من کتاب قلب سلیم را برایشان می گویم. حال از شما می خواهم مرا راهنمایی کنید که چگونه آنها را راهنمایی کنم و چگونه مطالب را به آنها بگویم که تاثیر گذار باشد اما مطلب بعدی سوال من

در رابطه با شیوه کلاسداری است. من بعضا در حین صحبتیم مشاهده می کنم برخی از بچه ها می خندند یا هواسشان نیست چگونه باید کلاس را اداره کنم؟

راهکارهای حجاب:

سرگروه باید با متریبان انس و الفت داشته باشد و وقتی که محبوبیت و مقبولیت شما برای آنها ایجاد شد شما را الگوی خود قرار می دهند.

سپس باید نقش و جایگاه زنان را در اسلام برای آنان تبیین کرد که چقدر مورد تاکید اسلام بوده و چه نقش کلیدی و مهمی در جامعه دارند.

در مرحله بعد بیان ویژگی ها و فواید حجاب و پوشیده بودن زنان را مطرح کرد.

در نهایت اگر تا اینجا تاثیری نداشت بیان عبرت ها از دختران بی حجاب که این بسیار موثر است.

ویژگی های مدیریتی حلقه:

شجره طیبه صالحین به شیوه کلاسداری نیست و ما باید در فضای شجره طیبه صالحین عمل کنیم و اگر آن را پیاده سازی کنیم اثربخشی آن را خواهید دید؛ سرگروه در مقام مدیریت حلقه باید این مطالب را رعایت کند تا بتواند تاثیر گذار باشد. سرگروه دارای قدرت مدیریت بوده و مهارت های لازمه در این جهت را دارا باشد، به برخی مهارت ها اشاره می کنیم:

مدیریت رهبری:

از آنجا که شیوه های مدیریتی دارای روش های مختلف می باشند. لذا مدل اتخاذ شده در مدیریت گروه، مدیریت به شیوه رهبری است که می توان آن را به شرح زیر تعریف نمود.

«مدیریت رهبری عبارت است از: فرایند نفوذ معنوی معنوی در افراد به گونه ای که تلاش و کوشش آنان را، به صورتی اختیاری در راستای اهداف متعالی نظام جمهوری اسلامی ایران به منظور (وصول الی الله) به کار گیرد.

سرگروه در جایگاه مدیر با ابراز دلسوزی نسبت به وضعیت و مشکلات اعضای گروه برای حل آنها بدون هیچ گونه چشم داشتی و با مهربانی و صمیمیت نسبت به حل مشکلات اعضا اقدام می نماید که این مساله موجبات نفوذ در دل اعضا را فراهم کرده و

آنان را با اهداف متعالی گروه در شجره طیبه صالحین همراه سازد. و این باعث می شود که اعضا با جان و دل مطالب سرگروه را گوش دهند.

وقت گذاری مناسب:

حضور در جلسات گروهی، پیگیری اعضا، مطالعه و تحقیق، برنامه ریزی و مدیریت گروه و برنامه های آن نیازمند صرف وقت مناسب است، که برای انجام آن لازم است سرگروه وقت مناسبی را صرف نموده و به این مهم اهتمام داشته باشد.

ارتباط گیری:

«ارتباط (ایجاد پیوستگی بین دو چیز) استفاده از روش ها و شیوه های قلبی، رفتاری و کلامی برای ایجاد و تقویت ارتباط با دیگران است.»

می توان گفت: محور فعالیت های گروهی ارتباط است، که سرگروه می بایست قدرت برقراری ارتباط با اعضا، خانواده ها و مسئولین در محیط هایی که جامعه هدف حضور دارند از جمله اولیای مدرسه را داشته باشد. این که فرمودید اعضای حلقه گاهی به مطالب شما گوش نمی دهند شاید به خاطر عدم برقراری ارتباط مناسب بین شما و افراد است.

اگر کسی فاقد این توانایی باشد، مطمئناً در انجام وظایف محوله موفق نخواهد بود. البته ممکن است در ابتدای فعالیت این ضعف محسوس باشد، لکن به مرور زمان و کسب تجربه و آموزش، مهارت های ارتباط گیری بهبود پیدا می کند. اداره حلقه باید به شیوه مباحثه ای باشد تا همه افراد حاضر در حلقه درگیر مطلب شوند و فقط شما متکلم وحده نباشید. موفق و پیروز باشید.

۹- خواستم از شما سوال کنم راجع به موضوع طرح صالحین و البته من بیش از چند جلسه با اساتید محترم صحبت کرده ام ولی هنوز ماهیت جذب و تثبیت و رشد برایم مبهم است و دومین مطلب اینکه این عزیزانی که جذب شدند حالا چه می شود یعنی وظیفه ما در مقابل آنان چیست؟ و سومین مطلب اینکه آیا طرح صالحین محدود به بحث فرهنگی و مذهبیست یا ابعاد دیگری را نیز شامل می شود.

منظور از جذب:

فرایند ایجاد انگیزه و کشش درونی برای افراد به منظور حضور در برنامه ها جهت تحقق ارزش های انسانی و همچنین به منظور ایجاد ترغیب برای حضور افراد در حلقه است .

تثبیت: در لغت به معنای ثابت گرداندن - پابرجا کردن آورده شده است.

در اصطلاح: تثبیت به پایدار کردن، ثبات بخشیدن، حضور مستمر، و اختیاری اعضا در برنامه ها و فعالیت های شجره طیبه صالحین است. تثبیت به معنای حضور مستمر افراد در حلقه است. وبعد از جذب که حضور افراد زیادتر شد باید از مطالب زیر استفاده کنیم. در این مرحله به موضوعات معرفتی، تربیتی و بصیرتی و ... به صورتی ساده و در طول زمانی مناسب بیان می گردد. تادر طول این زمان ضمن شناخت فرد به باور نسبی برسد. در این مرحله متربیان، علاوه بر حضور منظم در نماز جماعت، پیوسته در برنامه ها حضور خواهند داشت. که پس از گذراندن این مرحله می توان به عنوان یک عضو ثابت برای حلقه های شجره طیبه صالحین برشمرد.

منظور از تثبیت، باور تقلید و استمرار تقلید به موزه های دینی . معرفتی است که فرد به طور نسبی در این مرحله به آن دست خواهد یافت .

رشد: در لغت رشد به معنای به راه شدن و راه راست یافتن آورده اند. همچنین به راه راست رفتن، هدایت شدن، نمو کردن و ترقی هم ذکر شده. رشد آن دسته از تحولاتی را شامل می شود که باعث رفتارهای سازمان یافته و موثر و پیچیده می شود. رشد یعنی شناسایی، شکوفایی و تربیت متعادل استعدادها مطابق با اصول تربیت اسلامی است. در مرحله رشد که حضور افراد ثابت شده و آنها شرایط مناسب را پیدا کرده اند باید از مطالب عمیق تر و کاربردی و علمی برای آنها استفاده کرد.

نکات مورد توجه در تعریف فوق:

۱) شناسایی دقیق استعدادها

۲) برنامه ریزی برای شکوفایی استعدادها

۳) تربیت متعادل استعدادها و توانایی ها

۴) حاکمیت اصول تربیتی اسلامی

وظایف سرگروه نسبت به متریان در مرحله جذب

- ۱) شناسایی، ارتباط، جذب و تقویت انگیزه متریان
- ۲) عمل به شاخص ها و معیارهای اندیشه ی امام خمینی(ره) و مقام معظم رهبری در فعالیت های تربیتی
- ۳) پاسخگویی به سوالات و شبهات متریان
- ۴) آسیب شناسی تربیتی، معرفتی و بصیرتی متریان و اعمال راهکارهای متناسب با اعضای حلقه جهت برون رفت از آنها
- ۵) ارزشیابی مستمر متریان به لحاظ میزان تربیت یافتگی
- ۶) ارائه مشاوره ی تربیتی، معرفتی، بصیرتی به متریان
- ۷) ارتباط چهره به چهره، دو طرفه و مستمر با متریان
- ۸) مراقبت از رشد تحصیلی متریان

وظایف سرگروه نسبت به حلقه جذب:

- ۱) تشکیل و اداره ی حلقه و رشد تربیتی، معرفتی و بصیرتی آن ها
- ۲) ایجاد فضای صمیمانه و انس و الفت در بین اعضا

نکته: درشجره طیبه صالحین ۴ بعد محوری وجود دارد که عبارتند از: معرفتی، بصیرتی، تربیتی و مهارتی.

موفق و پیروز باشید.

۱۰- چرا در حلقه های صالحین از متن های مشخص با هدفهای رفتاری هدایت شده استفاده نمی شود؟

در شجره طیبه صالحین اصل بر تربیت بر اساس متون نیست بلکه سعی شده که با هدایت رفتاری مربیان، سعی در هدایت رفتاری متریان شود و این پیشنهاد شما مناسب است. در عین حال مطالب مفیدی به صورت جزوات شجره طیبه و همچنین در مدرسه مجازی بسیج فراهم شده است.

موفق و پیروز باشید.